

Phan Văn An

Hằng năm, mỗi độ Xuân về, Cộng Đoàn Công Giáo Việt Nam thuộc giáo phận Metuchen thường có thói quen phát hành tập Đặc San và tổ chức đêm Văn Nghệ. Cộng Đoàn thường chọn một chủ đề cho tờ Đặc San và đêm Văn Nghệ, chủ đề thường dựa vào những sự kiện xảy ra trong năm. Năm nay Cộng Đoàn chọn chủ đề “Xuân Hiệp Thông” cho năm Kỷ Sửu.

Trước khi tìm hiểu về cụm từ “Hiệp Thông” xin nói qua về Mùa Xuân. Trong bốn mùa, Mùa Xuân là mùa được mọi người ưa thích nhất. Nói đến Xuân là nói đến Tết, bây giờ gọi là Tết. Tết là ngày linh thiêng của dân tộc, Tết là ngày gia đình đoàn tụ, là ngày con cái, cháu chắt quây quần bên ông bà, cha mẹ, để mừng tuổi, chúc thọ. Con cái, cháu chắt lại được nhận quà từ ông bà, cha mẹ gọi là “li xì”. Nếu vì lý do bất khả kháng không về sum họp được với gia đình thì những người ở xa hiệp thông bằng những cánh thiệp, bằng những lời nguyện chúc hoặc linh thiêng hơn bằng những lời nguyện cầu với Thượng đế cho ông bà, cha mẹ, tổ tiên được an khang, trường thọ, được nhiều phúc lộc của Chúa Xuân, hầu thêm tuổi thọ và sống lâu với con cháu. Chính vì Tết là ngày đoàn tụ nên ca dao có câu:

*Dù ai buôn đâu, bán đâu,
Ba mươi tháng Chạp rủ nhau tìm về.*

Chính vì ngày Tết, ngày Xuân là ngày vui, ngày đẹp, ngày đoàn tụ nên từ xưa đến nay các văn nhân, thi sĩ, nhạc sĩ đã dùng bao nhiêu nguồn cảm hứng để sáng tác nên những bài thơ, bài nhạc bất hủ hầu ca tụng những vẻ đẹp, những ý nghĩa của ngày Xuân.

Trong ca dao Việt Nam, tiền nhân đã khuyên nhân sinh hãy biết hưởng thụ cuộc đời, vì đời người “N hư bóng câu qua cửa sổ” Tác giả vô danh viết:

*Ai ơi chơi lấy kéo già,
Măng mọc có lứa, người ta có thì.
Chơi Xuân kéo hết Xuân đi,
Cái già sông sộc, nó thì theo sau.*

Và đây là hình ảnh của những người quá độ xuân thì, họ chỉ còn nuối tiếc cái thời xuân xanh:

*Chơi Xuân quá lứa đi rồi,
Vắt tay mà ngắm côi đời mà lo.
Trông gương luống những then thò,
Một mai tóc bạc, lưng gù mới dơ.
Thương thay chẳng đợi chẳng chờ,
Tiếc thay xuân những hững hờ với xuân.*

Trong Văn chương bác học cũng có nhiều tác giả nói về Mùa Xuân, thậm chí có những tác giả làm những bài thơ chúc xuân với giọng điệu trào phúng, nhưng là thực chất của xã hội mà tác giả đang sống. Chúng ta hãy nghe Trần Tế Xương chúc Tết:

*Lẳng lẳng mà nghe nó chúc nhau,
Chúc nhau trăm tuổi bạc đầu râu.
Phen này ông quyết đi buôn cối,
Thiên hạ bao nhiêu đũa giã trâu.
Lẳng lẳng mà nghe nó chúc giàu,
Trăm nghìn vạn mớ để vào đâu?
Phen này ắt hẳn gà ăn bạc,
Đồng rưng đồng rôi lọ phải cầu
Lẳng lẳng mà nghe nó chúc sang,
Đũa thì mua tước đũa mua quan
Phen này ông quyết đi buôn lọng
Vừa bán vừa la cũng đắt hàng.
Lẳng lẳng mà nghe nó chúc con,
Sinh năm để bầy được vuông tròn*

*Phố phường chật hẹp người đông đúc,
Bồng bềnh nhau lên nó ở non.*

Trần Tế Xương

Trên đây là hình ảnh và quan niệm về Mùa Xuân của cổ nhân. Chúng ta thấy Mùa Xuân đúng là mùa “Hiệp Thông”, vì mỗi người, mỗi gia đình, mỗi địa phương có thể hưởng Xuân khác nhau, không bắt buộc phải tổ chức mừng Xuân giống nhau, nhưng cùng đồng cảm, cùng chia sẻ tính chất linh thiêng, sự tươi đẹp của Mùa Xuân. Con cái, bà con họ hàng có thể sống xa nhau, nhưng vẫn “Hiệp thông” trong tình yêu gia đình, họ hàng, tô tiên để cùng nhau dâng lên nén hương lòng hầu tưởng nhớ những người đã khuất cũng như chia sẻ niềm vui Mùa Xuân với nhau trong những lời nguyện chúc thành thật phát xuất từ cõi lòng thân thương, chân thực.

Bây giờ xin đề cập cụm từ “Hiệp Thông”. “HIỆP THÔNG, hay THÔNG HIỆP hoặc THÔNG CÔNG “là một cụm từ chuyên biệt của công giáo. Chính vì thế không tìm thấy một định nghĩa nào của cụm từ này trong các từ điển Việt Nam cũng như trong các trang Web xử dụng ngôn ngữ Việt.

“Hiệp Thông, thông hiệp, thông công” là một động từ chứ không phải một danh từ. Cụm từ này có thể dịch ra Anh ngữ với những tiếng tương đương như sau:

- To be in communion with
- Communion.
- Sympathy.
- Union
- Harmony,
- Solidarity

Đây là một động từ gián tiếp, vì vậy phải có giới từ đi theo sau, thường là giới từ “với”

Như thế có thể định nghĩa một cách tổng quát cụm từ “Hiệp thông” như sau:

“Hai chủ thể cùng đồng cảm với nhau nhưng vẫn giữ nguyên tính của mình, không nhất thiết phải nói năng, hành động giống nhau.”

Ví dụ: Hiệp thông với Giáo Hội Công Giáo Việt Nam (in communion with the Catholic Church in Viet Nam)

Hiệp thông cùng Mình và Máu Thánh Chúa Kitô (in communion with the Body and Blood of Jesus Christ)

Như thế chúng ta nhận thấy sự khác biệt rõ ràng giữa “Hiệp thông” và “Hiệp nhất”. *“Hiệp nhất” là hai chủ thể trở nên một để cùng suy nghĩ và hành động trong một vấn đề nào đó*, chẳng hạn vợ chồng hiệp nhất với nhau để nuôi dạy con cái, hiệp nhất với nhau trong công việc làm ăn.

Cụm từ “Hiệp thông” như đã nói trên có tính cách chuyên biệt của công giáo. Chính vì thế xin lược qua những câu trong Kinh thánh có xử dụng cụm từ “Hiệp thông” để làm sáng tỏ ý nghĩa.

Trong toàn bộ Tân ước không thấy câu nào có cụm từ “Hiệp Thông” Trong Cựu Ước chỉ tìm thấy một câu trong sách 1 Mcb 4:56: *Họ cử hành lễ cung hiến bàn thờ trong tám ngày liên tục, hoan hỷ dâng lễ toàn thiêu, hy lễ Hiệp Thông và tạ ơn*

Và sau đây là những câu có cụm từ “Hiệp thông” tìm thấy trong các sách:

- Sách Tông Đồ Công Vụ 2:42: Các tín hữu chuyên cần nghe các tông đồ giảng dạy, luôn luôn HIỆP THÔNG với nhau, siêng năng tham dự lễ bẻ bánh và cầu nguyện không ngừng.
- Sách 1 Cr 1:9: Thiên Chúa là Đấng trung thành, Người đã kêu gọi anh em đến HIỆP THÔNG với Con của Người là Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta.
- Sách 1 Cr 10-20: Tuy nhiên đồ cúng là cúng cho ma quỷ, chứ không phải cho Thiên Chúa; mà tôi không muốn anh em HIỆP THÔNG với ma quỷ
- Sách 2 Cr 13-13: Cầu chúc toàn thể anh em được đầy tràn ân sủng của Chúa Giêsu Kitô, đầy tình thương của Thiên Chúa, và ơn HIỆP THÔNG của Thánh Thần.
- Sách Gl 2:9: Vậy khi nhận ra ân huệ Thiên Chúa đã ban cho tôi, các ông Giacôbê,

Kêpha và Gioan, những người được coi là cột trụ đã bắt tay tôi và ông Banaba để tổ chức HIỆP THÔNG: chúng tôi thì lo cho các dân ngoại, còn các vị ấy thì lo cho những người được cắt bì.

- Sách Pl 2:1: Nếu quả thật sự liên kết với Đức Kitô đem lại cho chúng ta một niềm an ủi, nếu tình bác ái khích lệ chúng ta, nếu chúng ta được HIỆP THÔNG trong Thần khí, nếu chúng ta sống thân tình và biết cảm thương nhau.
- Sách 1 Ga 1: 3: Điều chúng tôi đã thấy và đã nghe, chúng tôi loan báo cho cả anh em nữa, để chính anh em cũng được HIỆP THÔNG với chúng tôi, mà chúng tôi thì HIỆP THÔNG với Chúa Cha và với Đức Giêsu Kitô, Con của Người.
- Sách 1 Ga:1:6: Nếu chúng ta nói là chúng ta HIỆP THÔNG với Người mà lại đi trong bóng tối, thì chúng ta nói dối và không hành động trong sự thật.
- Sách 1 Ga 1:7: Nhưng nếu chúng ta đi trong ánh sáng cũng như Thiên Chúa hằng ngự trong ánh sáng, thì chúng ta được HIỆP THÔNG với nhau, và Máu Đức Giêsu, Con của Người thanh tẩy chúng ta sạch hết mọi tội lỗi.

Trên đây là những cuốn sách đã sử dụng cụm từ “Hiệp thông” trong các câu văn. Có điểm đặc biệt là trong Bốn Phúc Âm của Thánh Marco, Matthêu, Luca và Gioan không thấy sử dụng cụm từ “Hiệp thông”

Qua những câu trích trong Thánh kinh đã giúp chúng ta hiểu rõ thêm ý nghĩa của cụm từ “Hiệp thông”. Bây giờ xin bàn qua về sự “Hiệp thông” trong Giáo Hội.

Ai cũng biết Giáo Hội Công Giáo có ba loại: Giáo Hội Khải hoàn, Giáo Hội chiến đấu và Giáo Hội đang phải thanh luyện.

1. Giáo Hội chiến đấu: Do Đức Thánh Cha là vị lãnh đạo tối cao, thay mặt Thiên Chúa coi sóc Giáo Hội. Cùng phụ giúp với ngài có Hồng Y Đoàn và các Giám Mục. Giáo dân là những công dân của Giáo Hội chiến đấu

2. Giáo Hội khải hoàn là những vị đã được Thiên Chúa thưởng công trên thiên đàng
3. Giáo Hội thanh luyện là các linh hồn còn phải đền tội trong luyện ngục.

Giáo Hội chính là sự HIỆP THÔNG giữa các thánh, các tín hữu còn chiến đấu và các linh hồn còn phải thanh luyện

Như trên có trích câu trong sách Tông đồ Công vụ: “Các môn đệ tỏ ra chuyên chăm nghe lời giáo huấn của các tông đồ, trung thành với sự hiệp thông huynh đệ, với việc bẻ bánh và kinh nguyện (Cv 2, 42)

Hiệp thông trong niềm tin : Đức tin của các tín hữu là đức tin của giáo hội nhận được từ các tông đồ, đó là kho tàng sự sống đã trở nên phong phú nhờ sự chia sẻ (sách GLGHCG trang300)

Hiệp thông về các bí tích: Các bí tích, nhất là bí tích Rửa Tội là cửa mở ra cho người ta bước vào Giáo Hội, rồi ràng buộc mọi Kitô hữu với nhau và liên kết mọi người với Chúa Kitô (trang 300)

Hiệp thông về các đặc sủng: Trong sự hiệp thông của giáo hội, Chúa Thánh Thần ban phát các ân sủng cho các tín hữu đủ mọi bậc.

Sự hiệp thông của đức ái: “Không ai trong chúng ta chỉ sống cho bản thân mình cũng như không ai chết cho bản thân mình” (Rm14, 7). Một chi thể bị đau ốm ư. Tất cả các chi thể đều đau. Một chi thể được vinh dự ư? Tất cả các chi thể đều chia sẻ niềm vui

Sự hiệp thông trong ba tình trạng của giáo hội: Ở những cấp độ khác nhau và dưới những hình thức khác nhau, tất cả chúng ta đều hiệp thông trong một đức ái đối với Thiên Chúa và với tha nhân. Tha nhân ở đây được hiểu cả các vị thánh trên trời cũng như các linh hồn còn phải giam cầm, có nghĩa là bao gồm cả kẻ sống và người chết.

Trong đức tin Kitô giáo, mặc dầu chúng ta đang sống trong Giáo Hội trần thế, chúng ta đang phải chiến đấu với ba kẻ thù nguy hiểm: thế gian, ma quỷ, xác thịt, nhưng chúng ta vẫn hiệp thông với những anh em đã an nghỉ trong Chúa và không có một chút đứt quãng nào. Sự

hiệp thông này nặng về mặt linh thiêng và được củng cố bằng sự trao đổi bằng lợi ích thiêng liêng: chúng ta dâng những việc lành phúc đức cầu cho các linh hồn và các ngài bầu cử cho chúng ta trước mặt Thiên Chúa. Thật là một sự hiệp thông kỳ diệu, có ích lợi cho cả đôi bên. Sách 2 Mcb đã nói về sự hiệp thông này như sau: “Ý nghĩ cầu nguyện cho các người chết để họ được giải thoát khỏi các tội của họ, là một ý nghĩa lành thánh và hiếu thảo.”

Đối với các linh hồn còn phải thanh luyện thì chúng ta hiệp thông bằng lời cầu nguyện. Còn đối với các thánh là những người đã được gắn bó thân mật với Chúa Kitô, chúng ta hiệp thông với các ngài bằng sự tôn kính và xin các ngài chuyển cầu và cầu bầu cho chúng ta trước toà Chúa

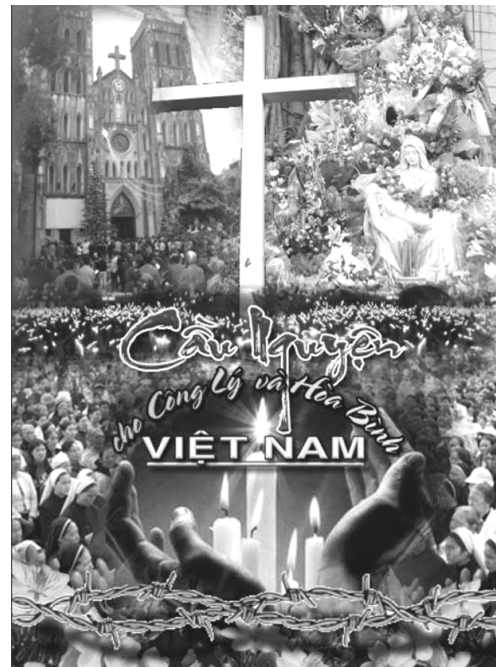
Để kết luận về sự hiệp thông giữa ba cấp bậc của Giáo Hội, xin trích đăng một đoạn trong sách GLGHCG: “Chúng ta tin có sự hiệp thông của tất cả các tín hữu của Chúa Kitô, những người còn lữ hành trên trái đất, những người đã qua đời đang hoàn tất sự thanh luyện, và các vị hiển phúc trên trời, tất cả mọi người hiệp thành một giáo hội duy nhất, và chúng ta tin rằng trong sự hiệp thông này, tình yêu từ bi của Thiên Chúa và của các thánh luôn luôn lắng nghe những lời cầu nguyện của chúng ta.” (trang 303).

Trên đây đã sơ lược về ý nghĩa của cụm từ “Hiệp thông”, đã giới thiệu những câu Kinh Thánh có sử dụng cụm từ và cuối cùng đã đề cập sơ lược về sự hiệp thông của ba cấp bậc Giáo Hội, nay xin ứng dụng cụm từ “Hiệp thông” trong cuộc sống hiện tại.

Như trên đã định nghĩa: Hiệp thông là hai chủ thể cùng đồng cảm với nhau, nhưng vẫn giữ nguyên tính của mình, không nhất thiết phải nói năng, hành động giống nhau.”

Vì hai chủ thể vẫn giữ nguyên tính của mình, không bị đồng hoá, không bị tước đoạt. vì vậy mặc dù ở xa cách ngàn dặm hoặc gần gũi với nhau, chúng ta vẫn có thể sống tinh thần hiệp thông. Trong giáo hội, các giáo phận trên thế giới có thể hiệp thông, chia sẻ những

khó khăn trong công việc điều hành Giáo Hội của Đức Thánh Cha để chia sẻ và hiệp lời cầu nguyện cho ngài. Trong giáo phận, các linh mục, các giáo dân mặc dầu ở những địa vị khác nhau nhưng có thể hiệp thông với Đức Giám Mục, chia sẻ những công việc của ngài trong việc điều hành giáo phận bằng lời cầu nguyện, những hỗ trợ tinh thần cũng như vật chất. Trong xã hội chúng ta có thể hiệp thông với những đoàn thể, những tổ chức, không phải đồng hóa với họ nhưng có thể bằng sự hỗ trợ, bằng sự động viên tinh thần để làm cho họ hăng say trong tinh thần phục vụ. Hiệp thông ở đây không có nghĩa là thỏa mãn những yêu cầu hợp tác, nhưng là bằng những hành động tinh thần.

Trong những tháng ngày gần đây, Giáo Hội Công Giáo Việt Nam gặp nhiều khó khăn. Chúng ta là những người Công Giáo Việt Nam hải ngoại chúng ta đã và sẽ hiệp thông với Giáo Hội Việt Nam bằng sự ủng hộ tinh thần, bằng lời cầu nguyện, nhưng trong thực tế giáo hội Việt Nam và chúng ta vẫn là hai thực thể riêng biệt. Cũng trong khoảng thời gian Giáo Hội Việt Nam gặp khó khăn, nhiều đoàn thể, tổ chức trong cũng như ngoài nước đã

hiệp thông, chia sẻ bằng những buổi cầu nguyện, những lá thư động viên, những lời an ủi, khuyến khích, nhưng vẫn giữ nguyên căn tính riêng của mình, không bắt buộc phải nói năng, hành động giống như những nơi đang xảy ra sự việc, mà chỉ đồng cảm, chia sẻ với những nơi đó.

Xét về định nghĩa cũng như những sự hiệp thông về mặt linh thiêng, cũng như những hiệp thông cụ thể ngoài xã hội, chúng ta thấy hiệp thông nặng về phần tình cảm; còn hiệp nhất nặng về phần lý trí. Một cách nào đó hiệp thông có lẽ dễ thực hiện hơn vì không đánh mất căn tính của mình; còn hiệp nhất nhiều lúc phải từ bỏ cái tôi, cái bản ngã của mình để bị đồng hóa với chủ thể khác. Chúng ta có thể thực hiện sự hiệp thông mà không cần hiệp nhất, chẳng hạn chúng ta không thể hiệp nhất với những cá nhân, những tổ chức chống phá giáo hội, nhưng chúng ta có thể hiệp thông với họ bằng lời cầu nguyện, bằng sự chỉ dẫn, ngăn dạy hoặc có thể ngăn đê trong tinh thần xây dựng hầu thực thi công bằng, lẽ phải, để tiến tới một xã hội công bằng, bác ái, yêu thương và tôn trọng mạng sống con người, bao gồm cả những thai nhi chưa cất tiếng khóc chào đời.

Ước gì qua chủ đề “Xuân Hiệp thông” mà Cộng đoàn đã lựa chọn giúp chúng ta phân biệt được sự khác biệt giữa “Hiệp thông” và “Hiệp nhất” để từ đó chúng ta có cái nhìn chính xác khi phải đối diện với những khó khăn trong cuộc sống, đồng thời cũng giúp chúng ta tránh được những hiểu lầm có thể nguy hại đến sự đoàn kết giữa các tổ chức với nhau.

New Jersey 19/11/2008

Kính tặng

Cha Phêrô Võ Cao Phong

Kỷ niệm 20 năm lãnh nhận thánh chức

Linh Mục (ngày 10/12/1988)

Chúa chọn cha trong chốn thế trần

Bản thân không xứng vẫn “Xin Vàng.”

Ngày ngày tận hiến làm tôi Chúa

Tháng tháng quên mình phục vụ dân¹

Nghĩ tới niềm vui miền thương giới

Bỏ quên khổ ái chốn trần gian

Bình tâm xét lại toàn ân sủng

Thương Đê trao ban quá bội phần

Phan Văn An

¹ Dân Chúa